

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 5.12.2006
KOM(2006) 762 v konečném znění

ZPRÁVA KOMISE
KONVERGENČNÍ ZPRÁVA Z PROSINCE 2006

(vyhotovená podle čl. 122 odst. 2 Smlouvy)

{SEK(2006) 1570}

1. ÚČEL ZPRÁVY

Podle čl. 122 odst. 2 Smlouvy musí Komise a ECB nejméně jednou za dva roky, nebo na žádost členského státu, na který se vztahuje výjimka, podat Radě zprávu o pokroku dosaženém členskými státy při plnění jejich závazků týkajících se uskutečňování hospodářské a měnové unie.

Poslední řádná konvergenční zpráva Komise a ECB přijatá v říjnu 2004 se týkala deseti členských států, které přistoupily k EU v květnu 2004, a Švédska¹. Na žádost svých vnitrostátních orgánů byly Litva a Slovinsko posouzeny v konvergenčních zprávách vydaných v květnu 2006². Tato zpráva se týká zbývajících devíti členských států, na které se vztahuje výjimka: České republiky, Estonska, Kypru, Lotyšska, Maďarska, Malty, Polska, Slovenska a Švédska³. Podrobnější posouzení stupně konvergence v těchto zemích obsahuje technická příloha této zprávy (SEC(2006) 1570).

Obsah zpráv vyhotovovaných Komisí a ECB se řídí ustanoveními čl. 121 odst. 1 Smlouvy. Podle tohoto článku musí zprávy zahrnovat posouzení slučitelnosti právních předpisů jednotlivých členských států včetně statutů jejich národních centrálních bank s články 108 a 109 Smlouvy a se statutem ESCB a ECB. Zprávy také musí posoudit, zda bylo v daném členském státě dosaženo vysokého stupně udržitelné konvergence na základě splnění kritérií konvergence (cenové stability, stavu veřejných rozpočtů, stability směnného kurzu, dlouhodobých úrokových sazeb), a také přihlídnout k několika dalším faktorům zmíněným v čl. 121 odst. 1 posledním pododstavci. Čtyři kritéria konvergence jsou blíže vymezena v protokolu připojeném ke Smlouvě (Protokol č. 21 o kritériích konvergence).

Přezkoumání slučitelnosti *vnitrostátních právních předpisů*, včetně statutů národních centrálních bank, s články 108 a 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB vyžaduje posouzení dodržování zákazu měnového financování (článek 101 SES); zákazu zvýhodněného přístupu (článek 102 SES); souladu s cíli ESCB (čl. 105 odst. 1 SES); nezávislost centrální banky (článek 108 SES); a začlenění národních centrálních bank do ESCB (několik článků SES a statutu ESCB).

Kritérium cenové stability je vymezeno v první odrážce čl. 121 odst. 1 Smlouvy: „dosažení vysokého stupně cenové stability [...] bude zjevné z míry inflace, která se blíží míře inflace nejvýše tří členských států, jež dosáhly v oblasti cenové stability nejlepších výsledků“.

Článek 1 Protokolu o kritériích konvergence dále stanoví, že „kritérium cenové stability [...] znamená, že dotyčný členský stát vykazuje dlouhodobě udržitelnou

¹ Evropská komise, Konvergenční zpráva 2004, KOM(2004) 690, 20. října 2004; a Evropská centrální banka, Konvergenční zpráva 2004, říjen 2004.

² Evropská komise, Konvergenční zpráva 2006 o Litvě, KOM(2006) 223, 16. května 2006; Evropská komise, Konvergenční zpráva 2006 o Slovinsku, KOM(2006) 224, 16. května 2006; a Evropská centrální banka, Konvergenční zpráva 2006, květen 2006.

³ Dánsko a Spojené království se před přijetím Maastrichtské smlouvy rozhodly pro neúčast („opt-out“) a třetí fáze EMU se neúčastní. Dokud tyto členské státy nevedou, že se chtějí účastnit třetí fáze a připojit se ke společné měně, nejsou Radou posuzovány, zda splňují potřebné podmínky pro přijetí eura.

cenovou stabilitu a průměrnou míru inflace měřenou v průběhu jednoho roku před provedeným šetřením, jež nepřekračuje o více než 1,5 procentního bodu míru inflace nejvýše tří členských států, které v oblasti cenové stability dosáhly nejlepších výsledků. Inflace se měří pomocí indexu spotřebitelských cen na srovnatelném základě s přihlédnutím k rozdílnému vymezení pojmů v jednotlivých členských státech⁴. Požadavek na udržitelnost znamená, že uspokojivých výsledků v oblasti inflace musí být spíše dosaženo odpovídajícím chováním vstupních nákladů a jiných činitelů ovlivňujících vývoj cen strukturálně a nejen odrážet vliv dočasných faktorů. Přezkoumání konvergence proto zahrnuje posouzení základních faktorů inflace a střednědobých výhledů. Posuzuje se rovněž, zda země v nadcházejících měsících pravděpodobně dosáhne referenční hodnoty.

Vypočtená referenční hodnota inflace v říjnu 2006 činila 2,8 procenta, přičemž Polsko, Finsko a Švédsko jsou členské státy, které dosáhly nejlepších výsledků⁴.

Smlouva v třetí odrážce článku 121 odkazuje na *kritérium směnných kurzů* jako na „dodržování normálního flukтуаčního rozpětí stanoveného mechanismem směnných kurzů Evropského měnového systému po dobu alespoň dvou let, aniž by došlo k devalvaci vůči měně jiného členského státu“.

Článek 3 Protokolu o kritériích konvergence stanoví: „Kritérium účasti v mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému (...) znamená, že dotyčný členský stát alespoň po dobu posledních dvou let před šetřením dodržoval flukтуаční rozpětí stanovené mechanismem směnných kurzů Evropského měnového systému, aniž by byl směnný kurz vystaven silným tlakům. Zejména pak nesměl členský stát v tomto období z vlastního podnětu devalvovat dvoustranný střední kurz své měny vůči měně jiného členského státu.“

Příslušným dvouletým obdobím pro posouzení stability směnných kurzů v této zprávě je od období od listopadu 2004 do října 2006.

Kritérium konvergence týkající se *stavu veřejných rozpočtů* je vymezeno v čl. 121 odst. 1, druhá odrážka Smlouvy jako „dlouhodobě udržitelný stav veřejných financí: ten bude patrný ze stavu veřejných rozpočtů nevykazujících nadměrný schodek ve smyslu čl. 104 odst. 6“. Článek 2 Protokolu o kritériích konvergence stanoví, že toto kritérium znamená, že „v době šetření se na dotyčný členský stát nevztahuje rozhodnutí Rady podle čl. 104 odst. 6 Smlouvy o existenci nadměrného schodku“.

Čtvrtá odrážka čl. 121 odst. 1 Smlouvy vyžaduje „stálost konvergence dosažené členským státem a jeho účasti v mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému, která se odráží v *úrovních dlouhodobých úrokových sazeb*“. Článek 4 Protokolu o konvergenčních kritériích dále stanoví, že „kritérium konvergence úrokových sazeb (...) znamená, že v průběhu jednoho roku před šetřením průměrná dlouhodobá nominální úroková sazba dotyčného členského státu nepřekračovala o více než 2 procentní body úrokovou sazbu nejvýše tří členských států, které dosáhly v oblasti cenové stability nejlepších výsledků. Úrokové sazby se zjišťují na základě dlouhodobých státních dluhopisů nebo srovnatelných cenných

⁴

Mezním datem pro údaje použité v této zprávě je 17. listopad 2006.

papírů, s přihlédnutím k rozdílnému vymezení pojmů v jednotlivých členských státech“.

Vypočtená referenční hodnota úrokové sazby v říjnu 2006 činila 6,2 procent.

Článek 121 Smlouvy vyžaduje rovněž přezkoumání ostatních faktorů, které jsou důležité pro hospodářskou integraci a konvergenci. K těmto dodatečným činitelům patří integrace finančních a výrobních trhů, vývoj platební bilance na běžném účtu a vývoj jednotkových nákladů práce a jiných cenových indexů. Ty jsou zahrnuty do posouzení cenové stability.

2. HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH ČLENSKÝCH STÁTŮ

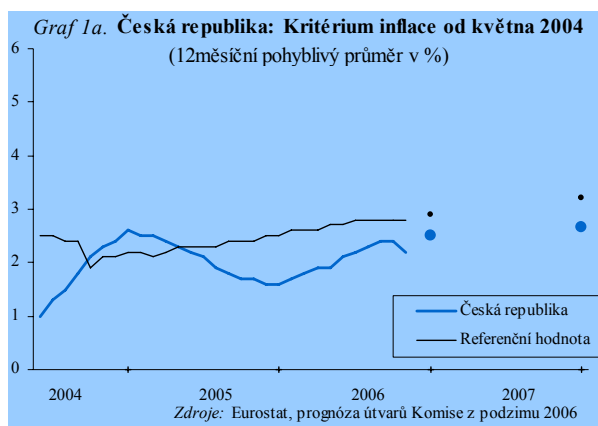
2.1. Česká republika

V hodnocení v konvergenční zprávě z roku 2004 Komise uvedla, že Česká republika splnila dvě kritéria konvergence (kritérium cenové stability a dlouhodobých úrokových sazeb). Hodnocení konvergence právních předpisů dospělo k závěru, že právní předpisy České republiky nejsou zcela slučitelné s článkem 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB.

V posledních letech byl zákon o České národní bance (ČNB) několikrát novelizován, zejména v roce 2005 a 2006. Nebyly však odstraněny nedostatky, na něž upozorňovala Konvergenční zpráva 2004.

Co se týká začlenění centrální banky do ESCB v době přijetí eura, právní předpisy České republiky, zejména zákon o České národní bance, nejsou zcela slučitelné s článkem 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB.

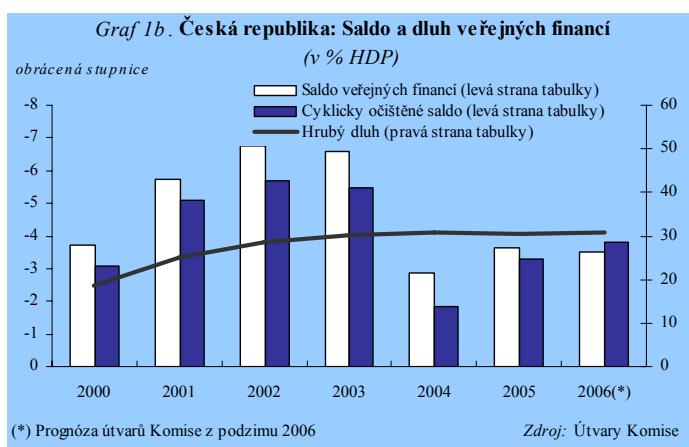
Roční inflace měřená indexem HICP v České republice byla od počátku roku 2002 nižší než 3,5 procenta a průměr za období 1999-2005 činil 2,3 procenta. Zdá se, že v posledních letech byly základní inflační tlaky udrženy pod kontrolou. Růst mezd byl omezen stagnací trhu práce, ačkoliv cyklické podmínky se v období 2003-2005 postupně zlepšovaly. Růst dovozních cen byl do značné

míry omezen zhodnocováním nominálního efektivního směnného kurzu koruny. Inflace v České republice byla nicméně poněkud kolísavá v důsledku dopadu regulovaných cen, vlivu přistoupení k EU a výkyvů cen potravin a dovozních cen. V období 2007-2008 se očekává mírný nárůst inflace na základě lepších cyklických podmínek a plánovaného zvýšení spotřebních daní a regulovaných cen. Výsledky v oblasti inflace ve střednědobém horizontu budou v rozhodující míře záviset rovněž na vývoji směnného kurzu vzhledem k vysokému stupni otevřenosti České republiky a na přístupu k fiskální politice. Průměrná inflace v období 12 měsíců v České republice byla od dubna 2005 na úrovni referenční hodnoty či nižší. Průměrná míra

inlace v České republice v období 12 měsíců předcházejících říjnu 2006 činila 2,2 procenta, což je méně než referenční hodnota ve výši 2,8 procenta, a pod referenční hodnotou zřejmě zůstane i v příštích měsících. Kritérium cenové stability Česká republika splňuje.

Na Českou republiku se v současné době vztahuje rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku (rozhodnutí Rady ze dne 5. července 2004)⁵. Rada České republiky doporučila, aby do roku 2008 věrohodným a udržitelným způsobem snížila schodek pod 3 procenta HDP. Zvyšování schodku veřejných financí po

roce 2000 bylo do značné míry způsobeno jednorázovými výdaji v souvislosti s přechodem, zejména v souvislosti s restrukturalizací podnikového sektoru a bankovníctví a zvýšením sociálních výdajů. Významné snížení schodku v roce 2004 na 2,9 procenta HDP lze přičíst zejména zvýšení hospodářského růstu a převedení nevyužitých prostředků, jež bylo ministerstvem umožněno. Hospodářské podmínky v posledních letech napomohly konsolidaci rozpočtu; silný růst však nebyl plně využit k urychlení tempa fiskální úpravy. Ačkoliv se podíl veřejného dluhu v porovnání s rokem 2000 výrazně zvýšil, je i nadále poměrně nízký na úrovni přibližně 30 % HDP. Míra celkového schodku veřejných financí v roce 2005 činila 3,6 procenta HDP a veřejný dluh 30,4 procenta HDP⁶. Kritérium týkající se stavu veřejných rozpočtů Česká republika nesplňuje.

Česká koruna není součástí systému ERM II. Od roku 1998 provádí Česká republika výslovné cílování inflace ve spojení s plovoucím směnným kurzem. Od konce 90. let česká koruna zažívá dlouhé období nominálního zhodnocování s výjimkou období od poloviny roku 2002 do jara 2004. V průběhu dvou let před tímto hodnocením, tj. od listopadu 2004 do října 2006, došlo ke zhodnocení koruny vůči euru o přibližně 10 procent. Kritérium směnného kurzu Česká republika nesplňuje.

Průměrná dlouhodobá úroková sazba v České republice činila meziročně k říjnu 2006 3,8 procenta, což je méně než referenční hodnota ve výši 6,2 procenta. Od přistoupení k EU byly průměrné dlouhodobé úrokové sazby v České republice nižší než referenční hodnota. Od počátku roku 2005 odrážely výnosy českých státních dluhopisů výnosy v eurozóně s rozpětím nepřesahujícím 35 základních bodů. Po období mírného kladného diferenciálu v roce 2005 bylo v první polovině roku 2006 rozpětí mírně záporné. Kritérium konvergence dlouhodobých úrokových sazeb Česká republika splňuje.

⁵ Rozhodnutí 2005/185/ES, Úř. věst. L 62, 9.3.2005, s. 20.

⁶ Podzimní prognóza útvarů Komise na rok 2006 předvídá schodek veřejných financí ve výši 3,5 procenta HDP.

Přezkoumány byly rovněž další faktory, včetně integrace výrobních a finančních trhů a vývoje platební bilance. České hospodářství je silně začleněno do EU. Zvláště obchodní vztahy a vztahy v oblasti přímých zahraničních investic s ostatními členskými státy jsou rozsáhlé a začleňování domácího finančního sektoru do širšího sektoru EU značně pokročilo, zejména kvůli vysoké míře zahraničního vlastnictví finančních zprostředkovatelů. Zahraniční pozice České republiky se v posledních letech zlepšila. Schodek běžného účtu se významně snížil z přibližně 6 procent HDP v roce 2003 na téměř 2 procenta HDP v roce 2005, zejména z důvodu nárůstu vývozu zboží. Pokud jde o financování, finanční účet je v přebytku, což je projevem zvláště výrazného růstu čistého přílivu přímých zahraničních investic, které v roce 2005 dosáhly přibližně 8 procent HDP.

Na základě tohoto hodnocení Komise dospěla k názoru, že by nemělo dojít k žádné změně, pokud jde o postavení České republiky jako členského státu, na který se vztahuje výjimka.

2.2. Estonsko

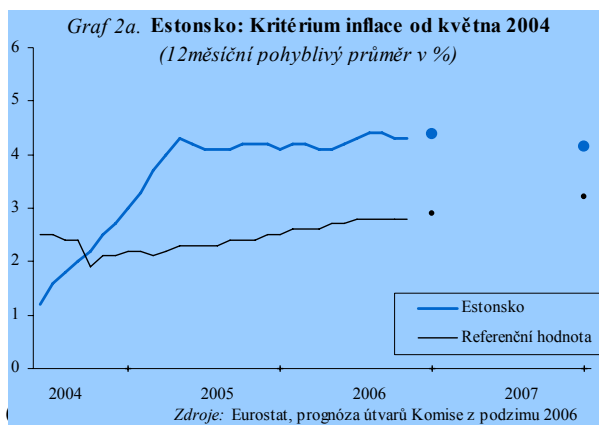
V hodnocení v konvergenční zprávě z roku 2004 Komise uvedla, že Estonsko splnilo dvě kritéria konvergence (kritérium cenové stability a kritérium týkající se stavu veřejných rozpočtů) a že není důvod domnívat se, že Estonsko nespĺňuje kritérium úrokových sazeb. Hodnocení konvergence právních předpisů dospělo k závěru, že právní předpisy Estonska nejsou zcela slučitelné s článkem 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB.

Co se týká začlenění centrální banky do ESCB v době přijetí eura, právní předpisy v Estonsku (zejména zákon o Eesti Pank, ústava Estonské republiky, měnový zákon a zákon o zajištění estonské koruny) nejsou zcela slučitelné s článkem 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB.

V září 2005 byl Riigikogu (parlament) předložen návrh novely zákona o Eesti Pank a dne 7. června 2006 byla novela přijata. Co se týká zákona o Eesti Pank, nedostatky uvedené v konvergenční zprávě z roku 2004 byly odstraněny. Co se týká začlenění centrální banky do ESCB v době přijetí eura, článek 111 estonské ústavy není formálně v souladu s požadavky Smlouvy a statutu ESCB. Avšak rozhodnutí komory estonského Nejvyššího soudu pro revizi ústavy ze dne 11. května 2006 zajišťuje právní jasnost, zejména pokud jde o nepoužitelnost článku 111 po zavedení eura v Estonsku, další novela proto není nutná.

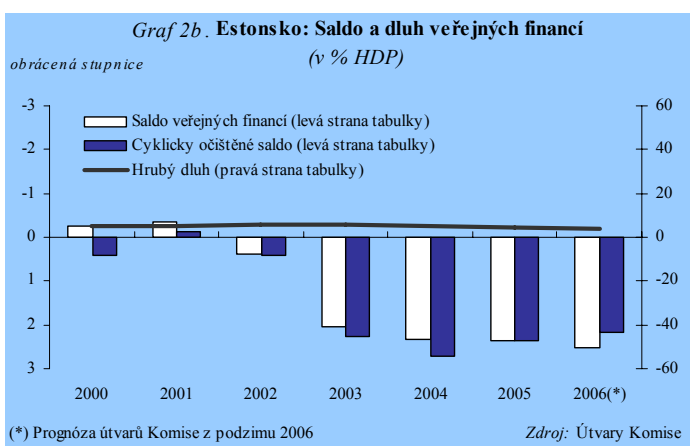
Vnitrostátní právní předpisy v Estonsku lze považovat za plně slučitelné s požadavky Smlouvy a statutu ESCB s výhradou zrušení měnového zákona a zákona o zajištění estonské koruny s účinkem ode dne zavedení eura.

Inflace měřená indexem HICP v Estonsku v minulém desetiletí zaznamenala silné zpomalování, přičemž v roce 2003 byla stlačena na 1,4 procenta. V roce 2004 se však inflace zvýšila na 3 procenta, v roce 2005 dále na 4,1 procenta a od té doby zůstala na této vysoké

úrovni. Ačkoliv to bylo zpočátku zapříčiněno zejména vnějšími cenovými šoky (hlavně vyššími celosvětovými cenami ropy) a úpravami nepřímých daní, zdá se, že se v poslední době rovněž zvýšily základní inflační tlaky, jelikož rostoucí poptávka a rychle se zužující trh práce představují pro hospodářství větší kapacitní omezení. Očekává se, že inflace zůstane určitou dobu na vyšší úrovni, což je projevem silné poptávky a růstu mezd, vyšších cen energie pro domácnosti a zvýšení nepřímých daní v zájmu plnění požadavků EU. Od září 2004 byla průměrná inflace v období 12 měsíců v Estonsku vyšší než referenční hodnota. Průměrná míra inflace v Estonsku ve 12 měsících předcházejících říjnu 2006 činila 4,3 procenta, což je více než referenční hodnota ve výši 2,8 procenta, a je pravděpodobné, že v příštích měsících bude i nadále nad referenční hodnotou. Kritérium cenové stability Estonsko nesplňuje.

Na Estonsko se nevztahuje rozhodnutí o existenci nadměrného schodku. V období od roku 2000 do roku 2005 Estonsko zaznamenalo průměrný přebytek veřejných financí ve výši 1,1 procenta HDP. Rozpočtové cíle jsou pravidelně překonávány, zejména z důvodu rostoucích výnosů. V roce 2005 Estonsko

zaznamenalo celkový přebytek veřejných financí ve výši 2,3 procenta, což je stejně jako v předchozím roce⁷. Cyklicky upravený přebytek se v roce 2005 poněkud snížil, což naznačuje expanzivní fiskální politiku v období velmi silného růstu. Hrubá zadluženost veřejných financí v roce 2005 činila 4,5 procenta HDP, což je nejméně ze všech členských států EU. Orgány využily období silného růstu k vytvoření značných státních rezerv. Kritérium týkající se stavu veřejných rozpočtů Estonsko splňuje.

Estonská koruna se účastní v ERM II od 28. června 2004, tj. v době přijetí této zprávy více než dva roky. Před vstupem do ERM II Estonsko od roku 1992 úspěšně provádělo režim pevného kurzu zavěšeného na německou marku a později na euro. Při vstupu do ERM II se Estonsko zavázalo k jednostrannému udržování pevného směnného kurzu v rámci tohoto mechanismu. Doplňkové ukazatele, např. vývoj krátkodobých úrokových sazeb a devizových rezerv, neukazují na tlaky na směnný kurz. Směnný kurz se těší velké důvěře na finančních trzích i u veřejnosti. V průběhu dvouletého období, jehož se přezkum týká, se estonská koruna neodchýlila od své střední parity a nebyla vystavena silným tlakům. Kritérium směnného kurzu Estonsko splňuje.

V důsledku nízké úrovně veřejného dluhu v Estonsku nejsou ke srovnání dostupné dlouhodobé státní dluhopisy nebo jiné srovnatelné cenné papíry, aby bylo možno

⁷ Podzimní prognóza útvarů Komise na rok 2006 předvídá schodek veřejných financí ve výši 2,5 procenta HDP.

posoudit stálost konvergence projevující se v dlouhodobých úrokových sazbách. Ukazatel úrokové sazby dlouhodobých bankovních úvěrů v estonských korunách pro domácnosti a jiné než finanční podniky činil meziročně k září 2006 v průměru 4,1 procenta⁸. Na základě vývoje ukazatele úrokové sazby a při zohlednění mimo jiné nízké úrovně veřejného dluhu není žádný důvod k závěru, že Estonsko nesplní kritérium dlouhodobých úrokových sazeb.

Přezkoumány byly rovněž další faktory, včetně integrace výrobních a finančních trhů a vývoje platební bilance. Estonské hospodářství je silně začleněno do EU. Obchodní vztahy a vztahy v oblasti přímých zahraničních investic s ostatními členskými státy jsou rozsáhlé a začleňování domácího finančního sektoru do širšího sektoru EU značně pokročilo, zejména kvůli vysokému stupni zahraničního vlastnictví finančních zprostředkovatelů a rozsáhlému využívání eura jako měny pro půjčky a investice. Schodek estonského běžného účtu od roku 2002 překračoval 10 procent HDP. Ve vysokém schodku běžného účtu se do značné míry projevuje procesem rychlého dohánění, kdy zahraniční úspory jsou prostřednictvím vnějších půjček využívány ke zvýšení domácích investic a růstu produktivity. Zahraniční pozice však vykazuje značnou potřebu finančních prostředků ve střednědobém horizontu a příliv musí být využit produktivně. Vnější schodek byl financován hlavně značným přílivem přímých zahraničních investic a půjčováním mezi bankami ve skupině.

Na základě tohoto hodnocení Komise dospěla k názoru, že by nemělo dojít k žádné změně, pokud jde o postavení Estonska jako členského státu, na který se vztahuje výjimka.

2.3. Kypr

V hodnocení v konvergenční zprávě z roku 2004 Komise uvedla, že Kypr splňuje dvě kritéria konvergence (kritérium cenové stability a dlouhodobých úrokových sazeb). Hodnocení konvergence právních předpisů dospělo k závěru, že právní předpisy Kypru nejsou zcela slučitelné s článkem 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB.

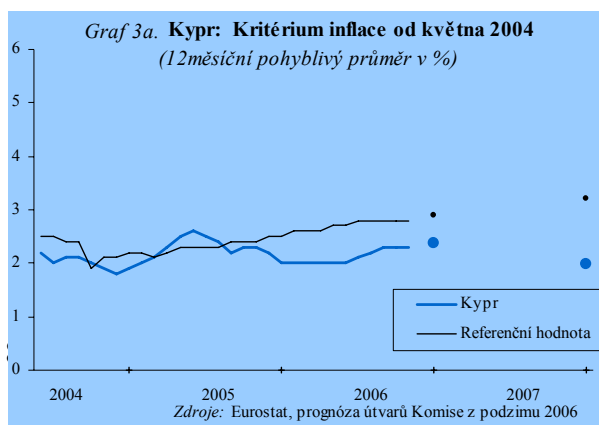
Nebyly vydány žádné vnitrostátní právní předpisy, které by řešily problémy v oblasti konvergence právních předpisů zjištěné v konvergenční zprávě z roku 2004. Dne 12. října 2006 však byla parlamentu předložena novela zákona o Kyperské národní bance z roku 2002 a 2003 s cílem zabývat se těmito záležitostmi a zajistit plnou slučitelnost se Smlouvou a statutem ESCB/ECB. V současné podobě novela zákona odstraňuje veškeré nedostatky uvedené v konvergenční zprávě z roku 2004.

Až do přijetí této novely nejsou právní předpisy Kypru, zejména zákon o Kyperské národní bance, zcela slučitelné s článkem 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB, co se týká začlenění centrální banky do ESCB v době přijetí eura.

Kypr má tradičně poměrně nízkou, ačkoliv občas kolísavou inflaci, což je projevem citlivosti jeho

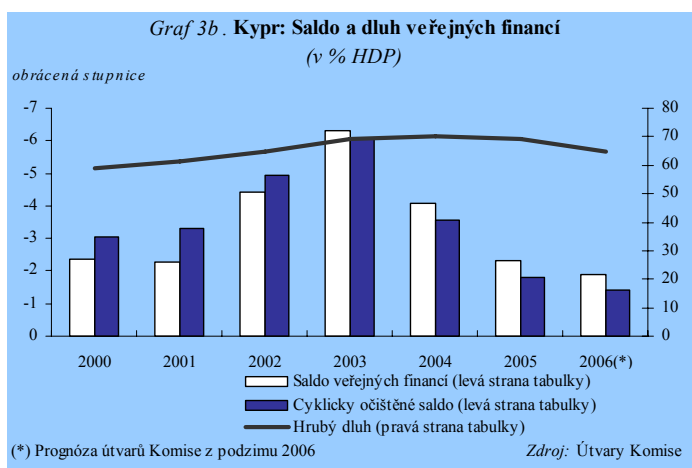
⁸

Poslední dostupné údaje.

malé a otevřené ekonomiky na vnější cenové šoky. Inflace měřená indexem HICP činila v období 1999-2005 průměrně 2,7 procenta, nejvyšší úrovně dosáhla ve výši přibližně 6 procent na jaře 2000 a poté opět v zimě 2003, v posledně uvedeném případě částečně kvůli zvýšení sazeb DPH a spotřebních daní v souvislosti s přistoupením. Počátkem roku 2006 inflace vzrostla, v posledních měsících se však snižovala na 1,7 procenta v říjnu 2006. Tyto výkyvy odrážejí vliv cen energie a potravin. S odezníváním šoku způsobeného cenami energie se očekává postupné snižování inflace. Zvýšení DPH a spotřebních daní, které souvisí se splněním požadavků EU, však bude mít podle očekávání značný účinek zvyšující inflaci přinejmenším po skončení platnosti současných výjimek koncem roku 2007. Výsledky v oblasti inflace ve střednědobém horizontu budou velkou měrou záviset na omezení možných mzdových tlaků. Od srpna 2005 byla průměrná inflace v období 12 měsíců na Kypru nižší než referenční hodnota. Průměrná míra inflace na Kypru v období 12 měsíců předcházejících říjnu 2006 činila 2,3 procenta, což je méně než referenční hodnota ve výši 2,8 procenta, a je pravděpodobné, že v příštích měsících bude i nadále pod referenční hodnotou. Kritérium cenové stability Kypr splňuje.

Na Kypr se v současnosti nevztahuje rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku, protože Rada takové rozhodnutí ze dne 5. července 2004⁹ zrušila svým rozhodnutím ze dne 11. července 2006¹⁰. Míra celkového schodku veřejných financí dosáhla nejvyšší úrovně v roce 2003 ve výši 6,3 procent HDP, v

následujících letech se však výrazně snižovala na 2,3 procenta HDP v roce 2005¹¹. Během šesti let předcházejících roku 2005 vykazoval podíl celkových příjmů a celkových výdajů v průměru vzestupnou tendenci. Celkové příjmy se zvýšily v důsledku kombinace strukturálních a jednorázových opatření. Strukturální opatření zahrnovala sladění sazeb DPH s *acquis* a opatření k zabránění daňovým únikům, zatímco jednorázová opatření měla podobu mimořádných dividend ze zisku minulých let u polovládních organizací a daňové amnestie. Růst výdajů byl omezen zavedením maximálního tempa nominálního růstu běžných primárních a kapitálových výdajů, což je politika, která pokračovala i v následujících rozpočtech. Veřejný dluh se v roce 2005 snížil na 69,2 procenta HDP. Kritérium týkající se stavu veřejných rozpočtů Kypr splňuje.

⁹ Rozhodnutí 2005/184/ES, Úř. věst. L 62, 9.3.2005, s. 19.

¹⁰ Rozhodnutí 2006/627/ES, Úř. věst. L 256, 20.9.2006, s. 13-14.

¹¹ Podzimní prognóza útvarů Komise na rok 2006 předvídá schodek veřejných financí ve výši 1,9 procenta HDP.

Kyperská libra se účastní v ERM II od 2. května 2005, tj. v době přijetí této zprávy po dobu 19 měsíců. Před vstupem do ERM II Kyperská národní banka provozovala systém zaměřený na omezení výkyvů vůči euru v poměrně úzkém pásmu $\pm 2,25$ procenta od středního kurzu. Od roku 2001 platilo širší oficiální flukтуаční rozpětí ± 15 procent, v praxi se však toto širší flukтуаční rozpětí nevyužívalo. V posuzovaném období, na něž se nevztahuje účast v ERM II, se libra pohybovala v blízkosti budoucího středního kurzu. Od vstupu do ERM II je libra i nadále blízko středního kurzu a nebyla vystavena silným tlakům. Kritérium směnného kurzu Kypr nesplňuje.

Průměrná dlouhodobá úroková sazba na Kypru činila mezitím k říjnu 2006 4,1 procenta, což je méně než referenční hodnota ve výši 6,2 procenta. Od listopadu 2005 byly průměrné dlouhodobé úrokové sazby na Kypru nižší než referenční hodnota. V posledních letech se dlouhodobé úrokové sazby na Kypru značně snížily. Nízké rozpětí výnosů v porovnání s eurozónou naznačuje, že trhy očekávají nízké zbytkové riziko. Kritérium konvergence dlouhodobých úrokových sazeb Kypr splňuje.

Přezkoumány byly další faktory, včetně integrace výrobních a finančních trhů a vývoje platební bilance. Kyperské hospodářství je silně začleněno do EU. Obchodní vztahy a vztahy v oblasti přímých zahraničních investic se rozvíjejí a kyperský finanční systém je značně propojen s finančními systémy EU a ostatních zemí s ohledem na pobočky a dceřiné společnosti zahraničních bank působící na Kypru. V posledních letech se schodek kyperského běžného účtu zvyšoval a v roce 2005 dosáhl 5,7 procenta HDP. Schodek běžného účtu je odrazem velkých nerovností v čistém obchodu se zbožím a službami. Značné přebytky v obchodu se službami obvykle plně nevyrovnávají velké schodky v obchodu se zbožím a zápornou bilanci na straně příjmů. Pokud jde o financování, čistý příliv přímých zahraničních investic byl značný, ačkoliv kolísal.

Na základě tohoto hodnocení Komise dospěla k názoru, že by nemělo dojít k žádné změně, pokud jde o postavení Kypru jako členského státu, na který se vztahuje výjimka.

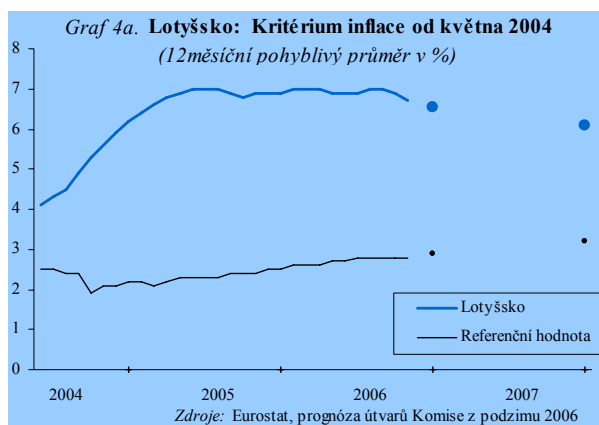
2.4. Lotyšsko

V hodnocení v konvergenční zprávě z roku 2004 Komise uvedla, že Lotyšsko splnilo dvě kritéria konvergence (kritérium týkající se stavu veřejných rozpočtů a kritérium dlouhodobých úrokových sazeb). Hodnocení konvergence právních předpisů dospělo k závěru, že právní předpisy Lotyšska nejsou zcela slučitelné s článkem 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB.

Zákon o Lotyšské bance byl od přijetí konvergenční zprávy z roku 2004 dvakrát novelizován (v prosinci 2005 a v červnu 2006). Vyřešen však byl pouze omezený počet nedostatků vyzdvížených ve zprávě.

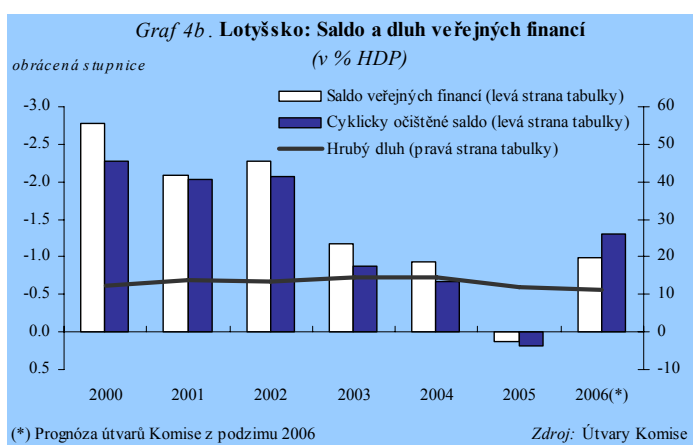
Co se týká začlenění centrální banky do ESCB v době přijetí eura, právní předpisy Lotyšska, zejména zákon o Lotyšské bance, nejsou zcela slučitelné s článkem 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB.

Průměrná roční inflace v Lotyšsku byla od roku 2004 většinou vyšší než 6 procent, což je projevem dopadu vnějších cenových šoků a úprav regulovaných cen a nepřímých daní, jakož i rostoucích kapacitních omezení v kontextu dlouhodobého velmi rychlého růstu reálného HDP. Poslední dobou se celková inflace mírně snižovala na 5,6 procent v říjnu 2006. Zatímco v poslední době měly značný vliv na zvýšení

inflace vnější faktory (zejména ceny energie), zdá se, že pro udržování inflace na vyšších úrovních jsou stále důležitější činitele na straně poptávky, jak ukazují poměrně vysoké míry základní inflace. Očekává se, že inflace zůstane určitou dobu na vyšší úrovni, což je projevem tlaků působících na její zvýšení, které vyplývají z vývoje nákladů práce v kontextu úzkého trhu práce, rostoucí hospodářské činnosti, zvýšení spotřebních daní a procyklických fiskálních politik. Od přistoupení k EU byla průměrná inflace v období 12 měsíců v Lotyšsku vyšší než referenční hodnota. Průměrná míra inflace v Lotyšsku v období 12 měsíců předcházejících říjnu 2006 činila 6,7 procenta, což je více než referenční hodnota ve výši 2,8 procent, a je pravděpodobné, že v příštích měsících bude i nadále nad referenční hodnotou. Kritérium cenové stability Lotyšsko nesplňuje.

Na Lotyšsko se nevztahuje rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku. Po ruské měnové krizi v roce 1998 skončilo v roce 1999 neočekávaně období konsolidace rozpočtu, kdy schodek vzrostl na 5,3 procenta HDP. V období 2000-2004 zaznamenalo saldo veřejných financí menší schodky ve výši průměrně

1,8 procenta HDP, zatímco v roce 2005 byl zaznamenán malý přebytek ve výši 0,1 procenta HDP. Zároveň se snižovalo daňové zatížení hospodářství, a to z 32 procent HDP v roce 1999 na 29 procent v roce 2005. Trvale se snižoval podíl příjmů a primárních výdajů na HDP. Stav veřejných rozpočtů byl v roce 2005 vyrovnaný a zadluženost činila 12,1 procent HDP¹². Kritérium týkající se stavu veřejných rozpočtů Lotyšsko splňuje.

Lotyšský lat se účastní v ERM II od 2. května 2005, tj. v době přijetí této zprávy po dobu 19 měsíců. Před vstupem do ERM II byl lat do konce roku 2004 zavěšen na koš

¹²

Podzimní prognóza útvarů Komise na rok 2006 předvídá schodek veřejných financí ve výši 1,0 procenta HDP.

měn SDR a od 1. ledna 2005 pak na euro. V posuzovaném období, na něž se nevztahuje účast v ERM II, lat vůči euru mírně devalvoval a po opětovném zavěšení se stabilizoval. Při vstupu do ERM II se Lotyšsko zavázalo k jednostrannému udržování latu v rozpětí ± 1 procenta od středního kurzu. Od vstupu do ERM II se lat pohyboval blízko středního kurzu a nebyl vystaven silným tlakům. Doplňkové ukazatele, např. vývoj krátkodobých úrokových sazeb a devizových rezerv, neukazují na tlaky na směnný kurz. Kritérium směnného kurzu Lotyšsko nesplňuje.

Průměrná dlouhodobá úroková sazba v Lotyšsku činila meziročně k říjnu 2006 3,9 procenta, což je méně než referenční hodnota ve výši 6,2 procenta. Od přistoupení k EU byly průměrné dlouhodobé úrokové sazby v Lotyšsku nižší než referenční hodnota. Od vstupu do ERM II kolísalo rozpětí dlouhodobých úrokových sazeb v porovnání s eurozónou jen mírně, což dokládá stabilitu zavěšení měny a důvěru investorů. Kritérium konvergence dlouhodobých úrokových sazeb Lotyšsko splňuje.

Přezkoumány byly další faktory, včetně integrace výrobních a finančních trhů a vývoje platební bilance. Lotyšské hospodářství se stále více začleňuje do EU. Obchodní vztahy a vztahy v oblasti přímých zahraničních investic s ostatními členskými státy jsou rozsáhlé a začleňování domácího finančního sektoru do širšího sektoru EU značně pokročilo, zejména kvůli vysokému stupni zahraničního vlastnictví finančních zprostředkovatelů a spojení domácí burzy cenných papírů se skandinávskou burzovní skupinou OMX. Schodek lotyšského běžného účtu od roku 2004 překračoval 10 procent HDP a v roce 2005 dosáhl 12,7 procenta HDP. Takovýto vysoký schodek běžného účtu, který je zapříčiněn značnými schodky v obchodu se zbožím částečně vyrovnanými kladným saldem obchodu se službami a běžných převodů, je projevem rychlého ekonomického dohánění, kdy zahraniční úspory jsou prostřednictvím vnějších půjček využívány k růstu domácích investic a růstu produktivity. Zahraniční pozice však vykazuje značnou potřebu finančních prostředků ve střednědobém horizontu a příliv musí být využit produktivně. Schodky běžného účtu byly financovány hlavně kladným čistým přílivem přímých zahraničních investic a půjčováním mezi bankami ve skupině, jakož i značnými vklady cizinců.

Na základě tohoto hodnocení Komise dospěla k názoru, že by nemělo dojít k žádné změně, pokud jde o postavení Lotyšska jako členského státu, na který se vztahuje výjimka.

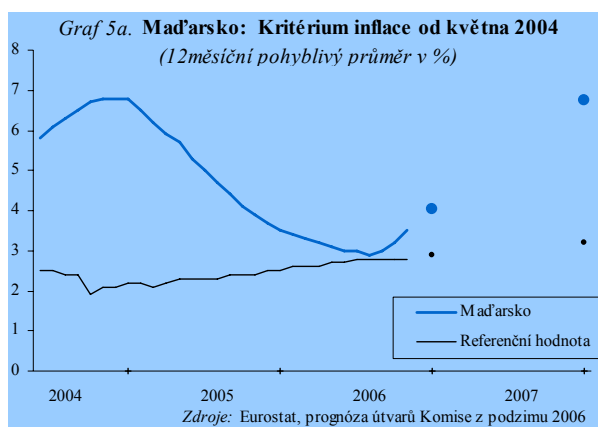
2.5. Maďarsko

V hodnocení v konvergenční zprávě z roku 2004 Komise uvedla, že Maďarsko nespĺnilo žádné z kritérií konvergence. Hodnocení konvergence právních předpisů dospělo k závěru, že právní předpisy Maďarska nejsou zcela slučitelné s článkem 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB.

Koncem roku 2004 maďarský parlament pozměnil zákon o Magyar Nemzeti Bank. Tato novela však neodstranila nedostatky uvedené v konvergenční zprávě z roku 2004. Kromě toho existuje nesoulad pokud jde o zákaz měnového financování.

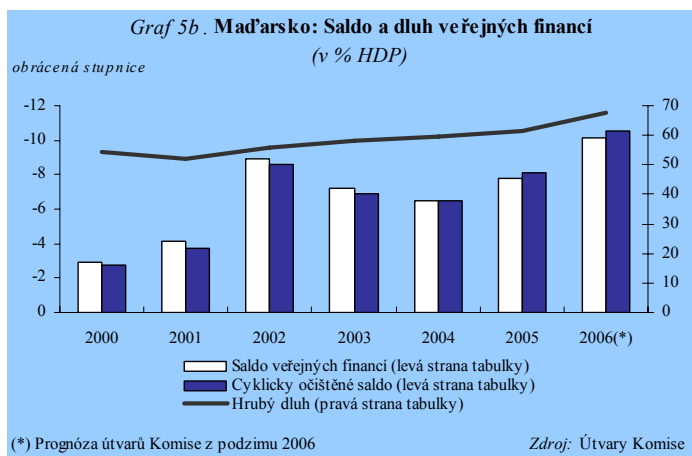
Co se týká začlenění centrální banky do ESCB v době přijetí eura a zákazu měnového financování, právní předpisy Maďarska (zejména zákon o Magyar Nemzeti Bank, ústava a zákon o úvěrových institucích) nejsou zcela slučitelné s článkem 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB.

Po snížení z přibližně 10 procent počátkem tohoto desetiletí na zhruba 4 procenta v roce 2003 se inflace měřená indexem HICP v roce 2004 opět zvýšila, zejména kvůli nárůstu cen energie a potravin. Od konce roku 2004 se však inflace zmírňovala a počátkem roku 2006 byla mírně vyšší než 2 procenta, což bylo zapříčiněno hlavně nenadálým poklesem cen zpracovaných

potravin spolu se snížením cen energie. Inflace v Maďarsku se nedávno opět zvýšila v důsledku zvýšení cen potravin, změn nepřímých daní a regulovaných cen, které byly uzákoněny v létě, a opožděného dopadu devalvace směnného kurzu v první polovině roku 2006. Očekává se, že se inflace bude dále zrychlovat kvůli přenášeným účinkům některých opatření provedených v roce 2006 a kvůli významnému nárůstu regulovaných cen a nepřímých daní, jenž se plánuje na rok 2007. Další tlak na zvýšení cen mimoto vyvolá několik reforem systému zdravotnictví a školství, jež se očekávají do konce roku 2007. Od přistoupení k EU byla průměrná inflace v období 12 měsíců v Maďarsku vyšší než referenční hodnota. Průměrná míra inflace v Maďarsku v období 12 měsíců předcházejících říjnu 2006 činila 3,5 procenta, což je více než referenční hodnota ve výši 2,8 procent, a je pravděpodobné, že v příštích měsících bude i nadále nad referenční hodnotou. Kritérium cenové stability Maďarsko nespĺňuje.

Na Maďarsko se v současné době vztahuje rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku (rozhodnutí Rady ze dne 5. července 2004)¹³. Rada Maďarsku doporučila, aby ve střednědobém rámci přijalo opatření s cílem do roku 2008 věrohodným a udržitelným způsobem snížit schodek pod 3 procenta HDP. V

listopadu 2005 Rada rozhodla, že Maďarsko nepřijalo přiměřená opatření v reakci na její doporučení. Dne 1. září 2006 Maďarsko předložilo upravený konvergenční program, na jehož základě Rada dne 9. října 2006 Maďarsku poskytla k nápravě schodku další rok (do roku 2009). Počínaje rokem 2001 byla orientace maďarské fiskální politiky Maďarska expanzivní, což zapříčinil velký nárůst veřejných výdajů (zejména mezd ve veřejném sektoru a sociálních transferů) a nižší daně, které nebyly vyrovnány odpovídajícím snížením výdajů. Od roku 2002 byl schodek rozpočtu každoročně vysoko na 6 procenty HDP a v roce 2005 dosáhl 7,8 procenta HDP, včetně nákladů na důchodovou reformu. V roce 2006 vláda oznámila velké rozpočtové schodky. Po nápravných opatřeních orgány stanovily jako cíl pro tento rok schodek ve výši 10,1 procenta HDP¹⁴. Veřejný dluh vzrostl na 61,7 procenta HDP, a to navzdory velkým příjmům z privatizace. Kritérium týkající se stavu veřejných rozpočtů Maďarsko nesplňuje.

Maďarský forint, který je od roku 2001 jednostranně navěšen na euro s rozpětím kolísání ± 15 procent, není součástí systému ERM II. Od jednostranného navěšení na euro se forint pohyboval v horní hranici tohoto pásma. Od srpna 2005 však forint vůči euro značně devalvoval, nejnižší hodnoty dosáhl v červnu 2006 a poté opět začal postupně posilovat. V průběhu dvou let před tímto hodnocením, tj. od listopadu 2004 do října 2006, forint devalvoval vůči euro o přibližně 9 procent. Kritérium směnného kurzu Maďarsko nesplňuje.

Průměrná dlouhodobá úroková sazba v Maďarsku činila meziročně k říjnu 2006 7,1 procenta, což je více než referenční hodnota ve výši 6,2 procenta. Od přistoupení k EU byly průměrné dlouhodobé úrokové sazby v Maďarsku vyšší než referenční hodnota. Rozpětí výnosů dluhopisů se v porovnání s eurozónou zvýšilo z přibližně 280 základních bodů v červnu 2006 na zhruba 350 základních bodů v srpnu 2006 a dále na přibližně 375 základních bodů v říjnu 2006. Kritérium konvergence dlouhodobých úrokových sazeb Maďarsko nesplňuje.

Přezkoumány byly rovněž další faktory, včetně integrace výrobních a finančních trhů a vývoje platební bilance. Maďarské hospodářství je silně začleněno do EU. Zvláště obchodní vztahy a vztahy v oblasti přímých zahraničních investic s ostatními

¹³ Rozhodnutí 2004/918/ES, Úř. věst. L 389, 30.12.2004, s. 27.

¹⁴ Podzimní prognóza útvarů Komise předvídá schodek veřejných financí na stejné úrovni.

členskými státy jsou rozsáhlé a začleňování domácího finančního sektoru do širšího sektoru EU značně pokročilo, zejména kvůli vysoké míře zahraničního vlastnictví finančních zprostředkovatelů. Schodek běžného účtu se snížil z nejvyšší úrovně ve výši 8,5 procenta HDP v roce 2004 na 6,8 procenta HDP v roce 2005 v důsledku menšího schodku v obchodu se zbožím a službami. Značné schodky běžného účtu v posledních letech, které odrážejí mimo jiné schodek ve veřejných úsporách, byly financovány hlavně trvalým čistým přílivem přímých zahraničních investic (s výjimkou roku 2003, kdy se tyto značně snížily) a přílivem zahraničního kapitálu. V první polovině roku 2006 vedlo horší hodnocení maďarských hospodářských základů zahraničními investory k prudkému poklesu přílivu zahraničního kapitálu.

Na základě tohoto hodnocení Komise dospěla k názoru, že by nemělo dojít k žádné změně, pokud jde o postavení Maďarska jako členského státu, na který se vztahuje výjimka.

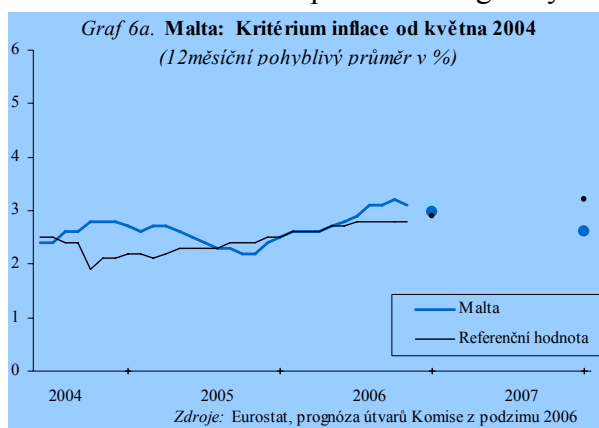
2.6. Malta

V hodnocení v konvergenční zprávě z roku 2004 Komise uvedla, že Malta splnila jedno kritérium konvergence (kritérium dlouhodobých úrokových sazeb). Hodnocení konvergence právních předpisů dospělo k závěru, že právní předpisy Malty nejsou zcela slučitelné s článkem 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB.

I když byl zákon o centrální bance Malty v roce 2005 novelizován dvakrát, tyto zákonné úpravy neodstranily všechny nesrovnalosti, na které upozornila konvergenční zpráva z roku 2004. Dne 13. listopadu 2006 však byla parlamentu předložena novela zákona o Kyperské centrální bance s cílem vyřešit zbývající problémy a zajistit plnou slučitelnost se Smlouvou a statutem ESCB/ECB. V současné podobě novela zákona odstraňuje veškeré nedostatky uvedené v konvergenční zprávě z roku 2004.

Až do přijetí této novely není právní úprava Malty, zejména zákon o Maltské centrální bance, zcela slučitelná s článkem 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB, co se týká začlenění centrální banky do ESCB v době přijetí eura.

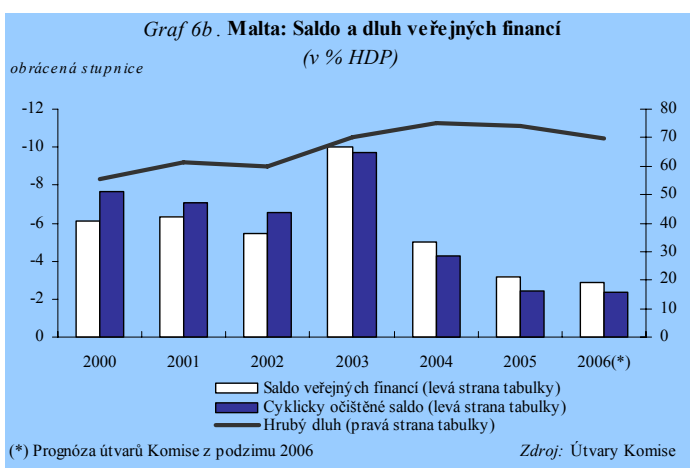
Inflace měřená indexem HICP na Maltě v posledních letech kolísala přibližně kolem 2,5 procenta, především v důsledku toho, že otevřená maltská ekonomika je citlivá na vnější šoky (zvláště v cenách potravin a energie) a na změny nepřímých daní. Na podzim 2005 se inflace značně zvýšila, což bylo projevem prudkého nárůstu regulovaných cen energie a souvisejících produktů. V roce 2006 vykazovala značnou nestálost a v říjnu došlo k významnému poklesu zejména v souvislosti s příznivým vývojem cen ropy. Inflace měřená indexem HICP bez započtení energie byla v roce 2006 v průměru nižší než 2 procenta. Mírná dynamika základní inflace naznačuje, že základní inflační tlaky byly v kontextu záporné mezery výstupu a nízkého tlaku mezd omezené. Očekává se, že inflace bude ve střednědobém horizontu mírná, jelikož šok způsobený cenami energie opadl. Rizikem zůstává

možnost objevení se nepřímých a sekundárních účinků nárůstu cen energie, ačkoliv dosud se neobjevily náznaky značného přelévání. Od května 2006 byla průměrná inflace v období 12 měsíců na Maltě vyšší než referenční hodnota. Průměrná míra inflace na Maltě v období 12 měsíců předcházejících říjnu 2006 činila 3,1 procent, což je více než referenční hodnota ve výši 2,8 procent, a je pravděpodobné, že se v příštích měsících vrátí na úroveň blízkou referenční hodnotě. Kritérium cenové stability Malta nesplňuje.

Na Maltu se v současné době vztahuje rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku (rozhodnutí Rady ze dne 5. července 2004)¹⁵. Rada Maltě doporučila, aby ve střednědobém rámci přijala opatření s cílem do roku 2006 věrohodným a udržitelným způsobem snížit schodek pod 3 procenta HDP. Míra celkového schodku veřejných financí na Maltě

v posledních letech kolísala na poměrně vysoké úrovni (i v důsledku jednorázových opatření), v roce 2003 dosáhla nejvyšší úrovně ve výši přibližně 10 procent HDP a v následujících letech se snižovala v souvislosti s programem vlády ke konsolidaci rozpočtu. Podíl příjmů vykazoval vzestupnou tendenci,

zatímco výdaje se až do roku 2003 zvyšovaly, poté se však snížily. Celkový veřejný dluh se v první polovině desetiletí značně zvyšoval a v roce 2004 dosáhl přibližně 75 procent. Míra celkového schodku veřejných financí v roce 2005 činila 3,2 procenta a veřejný dluh se mírně snížil na 74,2 procenta HDP¹⁶. Kritérium týkající se stavu veřejných rozpočtů Malta nesplňuje.

Maltská lira se účastní v ERM II od 2. května 2005, tj. v době přijetí této zprávy po dobu 19 měsíců. Před vstupem do ERM II byla lira zavěšena na měnový koš, ve kterém bylo zastoupeno euro, dolar a libra. V posuzovaném období, na něž se nevztahuje účast v ERM II, se lira pohybovala v blízkosti budoucího středního kurzu. Při vstupu do ERM II se maltské orgány zavázaly k jednostrannému udržování liry na úrovni středního kurzu. Během účasti v ERM II byla lira vůči střednímu kurzu stabilní a nebyla vystavena silným tlakům. Doplňkové ukazatele, např. vývoj krátkodobých úrokových sazeb a devizových rezerv, neukazují na tlaky na směnný kurz. Kritérium směnných kurzů Malta nesplňuje.

Průměrná dlouhodobá úroková sazba na Maltě činila meziročně k říjnu 2006 4,3 procenta, což je méně než referenční hodnota ve výši 6,2 procenta. Od přistoupení k EU byly průměrné dlouhodobé úrokové sazby na Maltě nižší než referenční hodnota. V minulých letech rozpětí výnosů dlouhodobých dluhopisů

¹⁵ Rozhodnutí 2005/186/ES, Úř. věst. L 62, 9.3.2005, s. 21.

¹⁶ Podzimní prognóza útvarů Komise na rok 2006 předvídá schodek veřejných financí ve výši 2,9 procenta HDP.

v porovnání s eurozónou kolísalo poměrně málo, přičemž na podzim 2006 se pohybovalo okolo 50 základních bodů. Omezené rozpětí výnosů naznačuje, že trhy očekávají omezené zbytkové riziko. Kritérium konvergence dlouhodobých úrokových sazeb Malta splňuje.

Přezkoumány byly rovněž další faktory, včetně integrace výrobních a finančních trhů a vývoje platební bilance. Maltské hospodářství je silně začleněno do EU. Obchodní vztahy a vztahy v oblasti přímých zahraničních investic s ostatními členskými státy jsou rozsáhlé a maltský finanční systém je značně propojen s finančními systémy ostatních zemí v EU i mimo ni, a to kvůli usazování finančních zprostředkovatelů a poskytování přeshraničních služeb. Schodek maltského běžného účtu byl v posledních letech značně kolísavý, což bylo projevem malé a úzké odvětvové základny hospodářství. Zahraniční pozice vykazuje velké nerovnosti v čistém obchodu se zbožím a službami s vysokým schodkem v obchodu se zbožím, který je částečně vyrovnán značným přebytkem obchodu se službami. Schodek běžného účtu se v posledních letech značně zvyšoval a v roce 2005 dosáhl 10,6 % HDP. Do tohoto zvýšení se promítly obtížné tržní podmínky v dominantních odvětvích elektroniky a cestovního ruchu a v roce 2005 ještě strmý růst ceny ropy. Zahraniční pozice však vykazuje značnou potřebu finančních prostředků ve střednědobém horizontu.

Na základě tohoto hodnocení Komise dospěla k názoru, že by nemělo dojít k žádné změně, pokud jde o postavení Malty jako členského státu, na který se vztahuje výjimka.

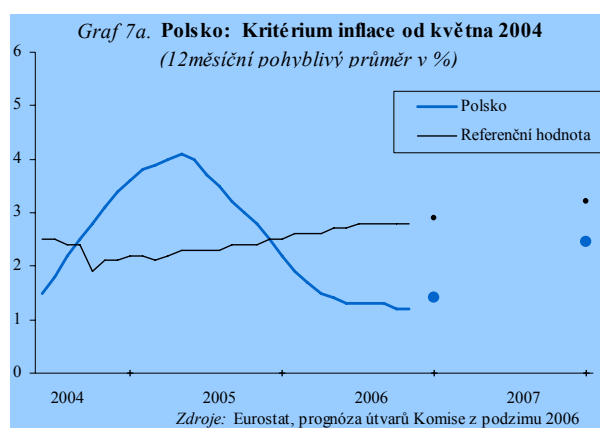
2.7. Polsko

V hodnocení v konvergenční zprávě z roku 2004 Komise uvedla, že Polsko nesplnilo žádné kritérium konvergence. Hodnocení konvergence právních předpisů dospělo k závěru, že právní předpisy Polska nejsou zcela slučitelné s článkem 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB.

V roce 2004 a 2006 byl novelizován zákon o Polské národní bance, ale žádná z těchto novel neřeší nedostatky vyzdvížené v konvergenční zprávě z roku 2004. Kromě toho existují nedostatky s ohledem na zákaz měnového financování.

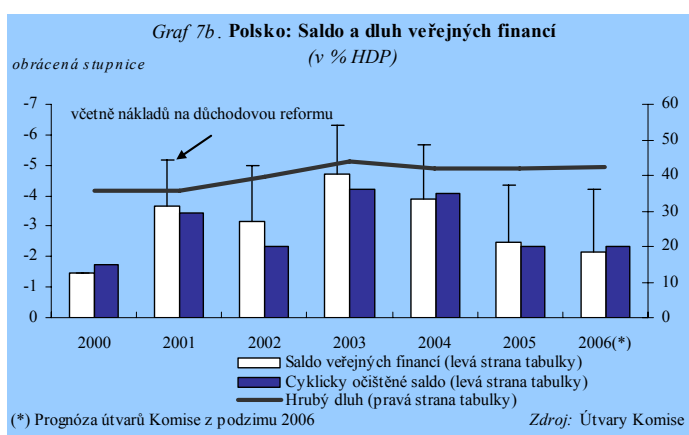
Co se týká začlenění centrální banky do ESCB v době přijetí eura a zákazu měnového financování, právní předpisy Polska (zejména zákon o Polské národní bance, polská ústava a zákon o Bankovním záručním fondu) nejsou zcela slučitelné s článkem 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB.

Po vysoké a kolísavé inflaci v 90. letech se inflace měřená indexem HICP v Polsku prudce snížila na velmi nízkou úroveň, která v období 2002-2005 činila průměrně 2,1 procenta. Základní inflační tlaky byly v několika posledních letech udrženy pod kontrolou. Růst mezd byl omezen stagnací trhu práce, ačkoliv se

cyklické podmínky v období 2005-2006 postupně zlepšovaly. Od roku 2004 se značně zpomalil růst dovozních cen, což je projevem zejména zhodnocování nominálního efektivního směnného kurzu polského zlotého. Polská inflace však byla poněkud kolísavá, zejména kvůli účinku přistoupení k EU a výkyvům v cenách potravin a v dovozních cenách. Na základě lepších cyklických podmínek a plánovaného zvýšení nepřímých daní v průběhu roku 2007-2008 se očekává mírné zvýšení inflace ze současné nízké úrovně. Udržení uspokojivých výsledků v oblasti inflace ve střednědobém horizontu bude záležet na udržení růstu mezd v souladu s vývojem produktivity, jelikož očekávané snížení nezaměstnanosti by mohlo poněkud zvýšit mzdové tlaky. Od listopadu 2005 byla průměrná inflace v období 12 měsíců v Polsku na úrovni referenční hodnoty či nižší. Průměrná míra inflace v Polsku v období 12 měsíců předcházejících říjnu 2006 činila 1,2 procenta, což je méně než referenční hodnota ve výši 2,8 procenta, a je pravděpodobné, že v příštích měsících zůstane i nadále pod referenční hodnotou. Kritérium cenové stability Polsko splňuje.

Na Polsko se v současné době vztahuje rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku (rozhodnutí Rady ze dne 5. července 2004)¹⁷. Rada Polsku doporučila, aby do roku 2007 věrohodným a udržitelným způsobem snížilo schodek pod 3 procenta HDP. Dne 28. listopadu 2006 Rada rozhodla, že opatření,

kteřá Polsko přijalo v reakci na její doporučení z července 2004, se ukázala jako neadekvátní. V období 2000-2005 bylo saldo veřejných financí záporné a zaznamenalo průměrný schodek ve výši 3,2 procenta HDP. Schodek se zvýšil v roce 2001 a poté opět v roce 2003, kdy podíl výdajů na HDP dosáhl nejvyšší úrovně. V období 2004-2005 se schodek snižoval, zejména v důsledku reformy daně z příjmu, zmrazení indexace sociálních transferů, nižších veřejných investic oproti očekávání a některých změn v metodice aktuálního účetnictví. Celkový schodek veřejných financí dosáhl v roce 2005 2,5 % HDP. Kdyby byly povinné kapitálově kryté penzijní systémy vyloučeny z veřejného sektoru, dluh veřejných financí by činil 4,4 procenta HDP^{18,19}. Zadluženost státu vzrostla v letech 2000 až 2005 přibližně o 6 procentních bodů. Zadluženost veřejných financí činila 42 % HDP; bez započtení povinných kapitálově krytých důchodových systémů by to bylo 47,3 % HDP. Kritérium týkající se stavu veřejných rozpočtů Polsko nesplňuje.

¹⁷ Rozhodnutí 2005/183/ES, Úř.věst. L 62, 9.3.2005, s. 18.

¹⁸ Polsko využilo přechodného období k provedení rozhodnutí Eurostatu ze dne 2. března 2004 o klasifikaci kapitálově krytých důchodových systémů. Během tohoto období, které skončí prvním fiskálním oznámením v roce 2007, může Polsko zaznamenávat příjmy a výdaje kapitálově krytých důchodových systémů v rámci sektoru veřejných financí, což povede k celkově nižšímu schodku veřejných financí.

¹⁹ Podzimní prognóza útvarů Komise na rok 2006 předvídá schodek veřejných financí ve výši 2,2 % HDP (bez započtení povinných kapitálově krytých důchodových systémů by to bylo 4,2 % HDP).

Polský zlotý není součástí mechanismu ERM II. Od zrušení plíživého zavěšení kurzu v roce 2000 Polsko provádělo cílování inflace ve spojení s plovoucím směnným kurzem. Směnný kurz zlotého v několika posledních letech velmi kolísal. V období 2000-2001 měna značně posilovala, poté však počátkem roku 2004 došlo k významné opravě. V průběhu dvou let před tímto hodnocením, tj. od listopadu 2004 do října 2006, zlotý posílil vůči euru o přibližně 8,5 procenta. Kritérium směnných kurzů Polsko nesplňuje.

Průměrná dlouhodobá úroková sazba v Polsku činila meziročně k říjnu 2006 5,2 procenta, což je méně než referenční hodnota ve výši 6,2 procenta. Od srpna 2005 byly průměrné dlouhodobé úrokové sazby v Polsku na úrovni referenční hodnoty či nižší. V posledních letech polské dlouhodobé úrokové sazby značně kolísaly, což odráželo zejména posuny ve výhledu inflace a v přístupu k měnové politice, jakož i změny tržních nálad, které měly vliv na rizikové prémie této země. Rozpětí výnosů dlouhodobých dluhopisů se v porovnání s eurozónou oproti počátku tohoto desetiletí významně snížilo. Rozpětí se snížilo přibližně na 100 základních bodů na jaře 2006, v létě se však opět zvýšilo na více než 150 základních bodů. Kritérium konvergence dlouhodobých úrokových sazeb Polsko splňuje.

Přezkoumány byly rovněž další faktory, včetně integrace výrobních a finančních trhů a vývoje platební bilance. Polské hospodářství je silně začleněno do EU. Obchodní vztahy a vztahy v oblasti přímých zahraničních investic s ostatními členskými státy se rozvíjejí a začleňování domácího finančního sektoru do širšího sektoru EU značně pokročilo, zejména kvůli vysokému stupni zahraničního vlastnictví finančních zprostředkovatelů. Schodek polského běžného účtu se v roce 2004 dočasně zvýšil na více než 4 procenta, velkou měrou kvůli nárůstu schodku v příjmech, což odráželo hlavně velké zisky z přímých zahraničních investic, v roce 2005 se však snížil na 1,7 procenta HDP. Ačkoliv příliv přímých zahraničních investic byl v porovnání s ostatními novými členskými státy na nízké úrovni, v minulých letech většinou postačoval k financování schodků běžného účtu.

Na základě tohoto hodnocení Komise dospěla k názoru, že by nemělo dojít k žádné změně, pokud jde o postavení Polska jako členského státu, na který se vztahuje výjimka.

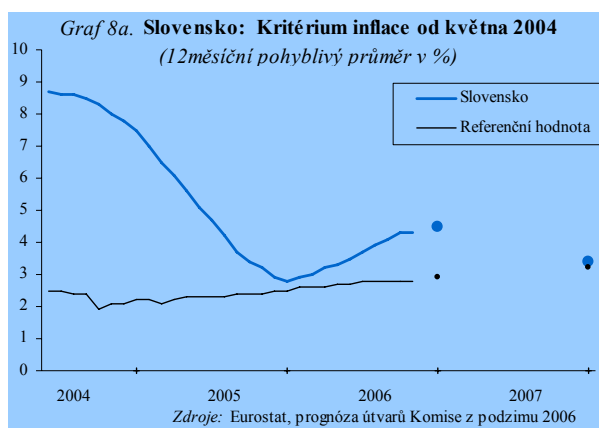
2.8. Slovensko

V hodnocení v konvergenční zprávě z roku 2004 Komise uvedla, že Slovensko splnilo jedno kritérium konvergence (kritérium dlouhodobých úrokových sazeb). Hodnocení konvergence právních předpisů dospělo k závěru, že právní předpisy Slovenska nejsou zcela slučitelné s článkem 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB.

V roce 2004 a 2005 byl novelizován zákon o Slovenské národní bance, aniž by však byly vyřešeny nedostatky vyzdvížené v konvergenční zprávě z roku 2004. Kromě toho existuje nesoulad pokud jde o zákaz měnového financování.

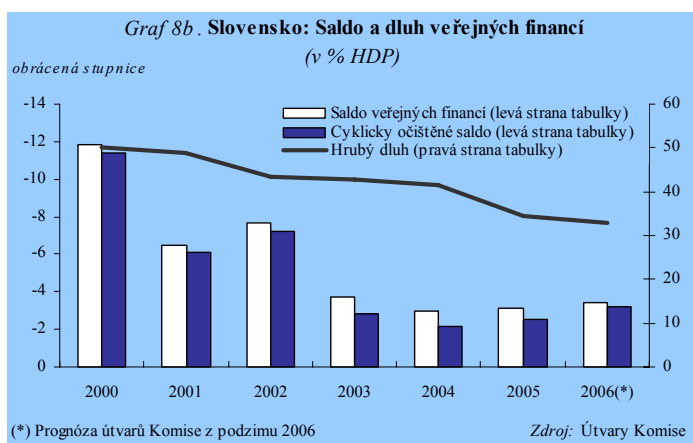
Co se týká začlenění centrální banky do ESCB v době přijetí eura a zákazu měnového financování, právní předpisy Slovenska (zejména zákon o Slovenské národní bance a zákon o ochraně bankovních vkladů) nejsou zcela slučitelné s článkem 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB.

V posledních letech byla inflace měřená indexem HICP na Slovensku kolísavá a občas vysoká, což bylo projevem vlivu vnějších činitelů a úprav regulovaných cen a nepřímých daní. Zhodnocování směnného kurzu koruny v období 2002-2005 mělo na inflaci zmírňující účinek. Po úpravě s ohledem na vliv zvýšení regulovaných cen byl vývoj základní inflace celkově poměrně příznivý. V poslední době

přispěl tlak domácí poptávky a ceny energie ke zvýšení inflace z průměrně 2,8 procenta v roce 2005 na zhruba 5 procent v létě 2006. Očekává se, že se inflace v roce 2007 a 2008 zmírní, zejména s ohledem na menší nárůst regulovaných cen, přičemž se očekává, že určitý tlak na zvýšení inflace bude vyvíjet silná poptávka a růst mezd. Od přistoupení k EU byla průměrná inflace v období 12 měsíců na Slovensku vyšší než referenční hodnota. Průměrná míra inflace na Slovensku v období 12 měsíců předcházejících říjnu 2006 činila 4,3 procenta, což je více než referenční hodnota ve výši 2,8 procenta, a je pravděpodobné, že i v příštích měsících zůstane nad referenční hodnotou. Kritérium cenové stability Slovensko nesplňuje.

Na Slovensko se v současné době vztahuje rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku (rozhodnutí Rady ze dne 5. července 2004)²⁰. Rada Slovensku doporučila, aby ve střednědobém rámci přijalo opatření s cílem do roku 2007 věrohodným a udržitelným způsobem snížit schodek pod

3 procenta HDP. Míra celkového schodku veřejných financí na Slovensku dosáhla na počátku desetiletí úroveň přibližně 7 procent HDP, poté se však od roku 2002 značně snižovala. Snižoval se podíl příjmů i výdajů, přičemž tento vyšším tempem. Celkový veřejný dluh se od roku 2000, kdy činil přibližně 50 procent HDP, výrazně snížil. Míra celkového schodku veřejných financí v roce 2005 činila 3,1 procenta HDP, zatímco veřejný dluh 34,5 procenta HDP²¹. Kritérium týkající se stavu veřejných rozpočtů Slovensko nesplňuje.

Slovenská koruna se účastní v ERM II od 28. listopadu 2005, tj. v době přijetí této zprávy po dobu 12 měsíců. Před vstupem do ERM II Slovensko provádělo kurzový

²⁰

Rozhodnutí 2005/182/ES, Úř. věst. L 62, 9.3.2005, s. 16-17.

²¹

Podzimní prognóza útvarů Komise na rok 2006 předvídá schodek veřejných financí ve výši 3,4 procenta HDP.

režim řízeného floatingu. V posuzovaném období, na něž se nevztahuje účast v ERM II, slovenská koruna vůči euru nejprve mírně posilovala a poté se pohybovala blízko budoucího středního kurzu. Od vstupu do ERM II se koruna pohybovala nad středním kurzem vyjma omezeného období v létě 2006, kdy povolební nejistota ohledně přijetí eura a fiskální nejistoty ve spojení s širšími tlaky na středoevropské měny vedly k silným devalvačním tlakům, jimž čelila opatření centrální banky. Od července 2006 koruna značně posilovala, takže na konci posuzovaného období se dostala na úroveň 5,5 procenta nad střední paritu. Kritérium směnného kurzu Slovensko nesplňuje.

Průměrná dlouhodobá úroková sazba na Slovensku činila meziročně k říjnu 2006 4,3 procenta, což je méně než referenční hodnota ve výši 6,2 procenta. Od přistoupení k EU byly průměrné dlouhodobé úrokové sazby na Slovensku nižší než referenční hodnota. Rozpětí výnosů dlouhodobých dluhopisů se v porovnání s eurozónou od přijetí vládního programu reforem v roce 2002 výrazně snižovalo a v roce 2005 bylo po dobu několika měsíců záporné, načež se v roce 2006 opět zvýšilo v reakci na růst inflace a následné výkyvy v hlavních sazbách. Kritérium konvergence dlouhodobých úrokových sazeb Slovensko splňuje.

Přezkoumány byly rovněž další faktory, včetně integrace výrobních a finančních trhů a vývoje platební bilance. Slovenské hospodářství je silně začleněno do EU. Obchodní vztahy a vztahy v oblasti přímých zahraničních investic s ostatními členskými státy jsou rozsáhlé a začleňování domácího finančního sektoru do širšího sektoru EU značně pokročilo, zejména kvůli značnému stupni zahraničního vlastnictví finančních zprostředkovatelů. Saldo slovenského běžného účtu v posledních letech velmi kolísalo, což bylo projevem výkyvů ve výsledcích vývozu podporovaných novými výrobními kapacitami souvisejícími s přímými zahraničními investicemi, zejména v automobilovém průmyslu. Po značném zlepšení v roce 2003 se schodek běžného účtu v roce 2005 zvýšil na 8,6 procenta HDP. Zhoršování zahraniční pozice Slovenska v posledních letech bylo zapříčiněno dynamickou soukromou spotřebou a zvýšením dovozů souvisejících s přímými zahraničními investicemi. Očekává se, že nové výrobní kapacity zaměřené na vývoz v příštích letech posílí vývoz. Schodek běžného účtu byl financován zejména velkým čistým přílivem přímých zahraničních investic.

Na základě tohoto hodnocení Komise dospěla k názoru, že by nemělo dojít k žádné změně, pokud jde o postavení Slovenska jako členského státu, na který se vztahuje výjimka.

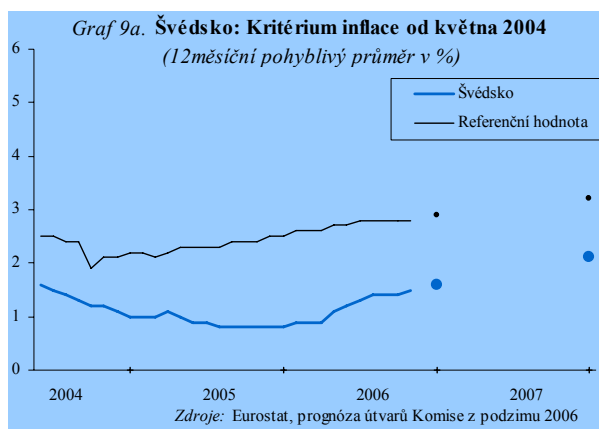
2.9. Švédsko

V hodnocení v konvergenční zprávě z roku 2004 Komise uvedla, že Švédsko splnilo tři kritéria konvergence (kritérium cenové stability, kritérium týkající se stavu veřejných rozpočtů a kritérium dlouhodobých úrokových sazeb). Hodnocení konvergence právních předpisů dospělo k závěru, že právní předpisy Švédska nejsou zcela slučitelné s článkem 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB.

V roce 2004 a 2006 byl novelizován zákon o Riksbank, aniž by však byly vyřešeny nedostatky vyzdvížené v konvergenční zprávě z roku 2004. Nedostatky byly navíc zjištěny v zákonu o kurzové politice.

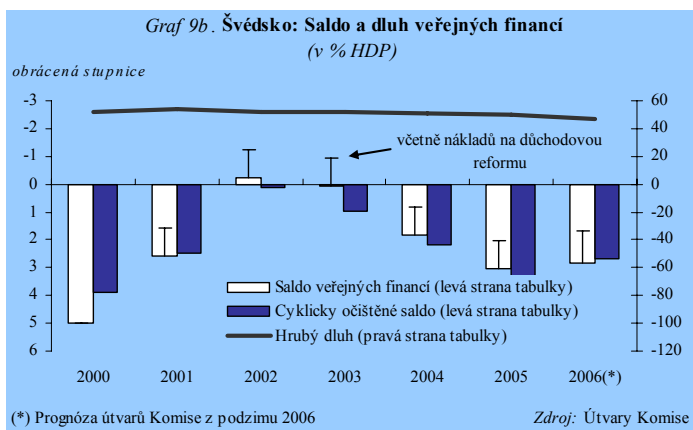
Co se týká finanční nezávislosti centrální banky a jejího začlenění do ESCB v době přijetí eura, právní předpisy Švédska, zejména zákon o Sveriges Riksbank, Instrument of Government (ústava země) a zákon o kurzové politice, nejsou zcela slučitelné s článkem 108 a 109 Smlouvy a statutem ESCB/ECB.

Inflace měřená indexem HICP ve Švédsku byla v několika minulých letech obecně nižší než 2 procenta, vyjma období v roce 2001 a 2003, kdy nárůst cen elektrické energie přispěl k vyšší celkové inflaci. Poměrně silný hospodářský růst byl poháněn zejména vysokými přírůstky produktivity, které do značné míry vykompenzovaly dopad růstu mezd na jednotkové náklady práce. K nízké inflaci

prispělo rovněž postupné posilování směnného kurzu švédské koruny v období mezi rokem 2002 a 2004 a dezinflační dopad mezinárodní hospodářské soutěže a globalizace na ceny dovezeného vyrobeného zboží. Očekává se, že silný růst poptávky a zlepšení podmínek na trhu práce budou vyvíjet určitý umírněný tlak na zvýšení inflace. Avšak střednědobé výhledy inflace jsou i nadále příznivé vzhledem k pozitivním činitelům na straně nabídky a dobře ukotvené očekávané inflaci. V posledních letech byla průměrná inflace v období 12 měsíců ve Švédsku značně nižší než referenční hodnota. Průměrná míra inflace ve Švédsku v období 12 měsíců předcházejících říjnu 2006 činila 1,5 procenta, což je méně než referenční hodnota ve výši 2,8 procent, a je pravděpodobné, že v příštích měsících bude i nadále pod referenční hodnotou. Kritérium cenové stability Švédsko splňuje.

Na Švédsko se v současné době nevztahuje rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku. Švédsko mělo v letech 2000-2005 přebytek veřejných financí v průměru 2 procenta HDP. Vysoký průměrný přebytek je odrazem švédského rozpočtového rámce založeného na pravidlech. V roce 2005 činil přebytek

3 procenta HDP. Po vyjmutí povinných kapitálově krytých důchodových systémů ze sektoru veřejných financí by celkový přebytek veřejných financí v roce 2005 činil 2,0 procenta HDP a veřejný dluh 50,4 procenta HDP^{22, 23}; bez započtení povinných

22

Švédsko využilo přechodného období k provedení rozhodnutí Eurostatu ze dne 2. března 2004 o klasifikaci kapitálově krytých důchodových systémů. Během tohoto období, které skončí prvním fiskálním oznámením v roce 2007, Švédsko může zaznamenávat příjmy a výdaje fondových

kapitálově krytých důchodových systémů by to bylo 50,9 % HDP. Kritérium týkající se stavu veřejných rozpočtů Švédsko splňuje.

Švédská koruna není součástí systému ERM II. Švédsko se řídí režimem cílené inflace ve spojení s plovoucím směnným kurzem. Vyjma rychlé devalvace směnného kurzu okamžitě po zrušení systému pevného směnného kurzu v roce 1992 se směnný kurz koruny k německé marce a následně euru pohyboval většinou v poměrně úzkém rozpětí. V období od listopadu 2004 do října 2006 koruna devalvovala vůči euru o méně než 3 procenta. Kritérium směnných kurzů Švédsko nesplňuje.

Průměrná dlouhodobá úroková sazba ve Švédsku činila meziročně k říjnu 2006 3,7 procenta, což je méně než referenční hodnota ve výši 6,2 procenta. V minulých letech byly průměrné dlouhodobé úrokové sazby ve Švédsku trvale nižší než referenční hodnota. Rozpětí dlouhodobých úrokových sazeb se v porovnání s eurozónou od roku 2003 výrazně snížilo z přibližně 50 základních bodů na minus 10 základních bodů v současné době, což je projevem mimo jiné záporného úrokového diferenciálu vůči eurozóně. Kritérium konvergence dlouhodobých úrokových sazeb Švédsko splňuje.

Přezkoumány byly rovněž další faktory, včetně integrace výrobních a finančních trhů a vývoje platební bilance. Švédské hospodářství je silně začleněno do EU. Obchodní vztahy s ostatními členskými státy se rozvíjejí a domácí finanční sektor je vysoce začleněn do širšího sektoru EU, zejména s ohledem na švédské vlastnictví finančních zprostředkovatelů ve skandinávské a pobaltské oblasti a spojení švédské burzy cenných papírů se skandinávskou burzovní skupinou OMX. Po několik let mělo Švédsko v důsledku silného vývozu přebytek běžného účtu ve výši přibližně 6-7 procent HDP. Čistý odliv přímých zahraničních investic je do značné míry příčinou schodků finančního účtu.

Na základě tohoto hodnocení Komise dospěla k názoru, že by nemělo dojít k žádné změně, pokud jde o postavení Švédska jako členského státu, na který se vztahuje výjimka.

důchodových systémů do sektoru veřejných financí, což povede k vyššímu celkovému přebytku veřejných financí.

23

Podzimní prognóza útvarů Komise na rok 2006 předvídá schodek veřejných financí ve výši 2,8 % HDP (bez započtení povinných kapitálově krytých důchodových systémů by to bylo 1,7 % HDP).